

Çocuklar ve Gençler için Yazı Demeti

I. Enkazda Şarkı Söyleyen Kız

Şehri bir çeşit kasvete çeviren, iç içe geçmiş sokakları ayıran fakat bunu yaparken de zevk alan çelimsiz bir kavşakta duruyordum. Trafik lambasına yaslanmış, karşıya geçmek için ışığı beklerken arabaların gürültüsünün kulaklarımda yeşermesine izin veriyordum. Yanımda aynı zamanda bir güruh vardı ama ben sadece orta yaşlı bir adamın sigara içişini görebiliyordum; gözlerim dumanı sindirmeye çalışıyordu. Uzun bir palto giymişti; elindeki deri çantasıyla ve büyük şeffaf gözlükleriyle 90'ların Türk politikacılarını anımsatıyordu. O sigarasını içtikçe şehir önümde büyüyor, üst üste atılmış bacaklar beni şehirden kaçmam için zorluyordu. Henüz bir teslimiyetim yoktu. “Neden bu şehirdeyim?” diye sordum kendime, cevaplar beni ıska geçti.

Arkama dönüp baktım; birbirinden kopuk ve alakasız gibi görünen binalar beni ileriye itmeye başladı. Kendimi karşı kaldırıma attım—daha çok büyümeye ve beni tüm vücudumdan dürtmeye başladılar. Yaklaştıkça binaları daha net görüyor, dışındaki dikenli tel çitlerin canımı acıtmasına izin veriyordum. Bunların büyükelçilik binası olduğunu fark ettim. Ülkelerin yan yana dizildiğini ve binaların bana güldüğünü gördüm. Görmezden gelmeye ve şehri yatıştırmak adına kahve almaya karar verdim. Biraz daha yürüdüm, büyük ceketlerin içerisinde var olan insanların iş yerlerini terk ettiklerine ve arabalarına bindiklerine tanık oldum.

Bulvardan geçen otobüsler büyüyüp küçülüyor, iş çıkış saatiyle cilalanıyordu. Binlerce insanı barındıran gri kaldırımlar ünlemlerle birlikte bana güldü, “Sadece ben miyim?” diye düşündüm. Eskiden yürümekten keyif aldığım geniş caddeler gittikçe darlaşıyor, beni Atatürk Bulvarı'nın ortasında yutuyordu. Saat 17.30'du.

Güneş, şehirden utanarak kendini alıkoymaya başlamıştı. Bu saatte caddelerde cıvıl cıvıl gezen mutlu insanları göremezdiniz—sadece bir grup liseli gencin oldukça sesli ve hararetili sohbetini ve gülüşmelerini duyabiliyordum. Bu saat diliminde şehir büyük ve otokratik binaların üzerinde sendeleyerek tam bir mutsuzluğa sürükleniyordu. Gri ve devasa, tıpkı önümdeki kediyi anımsatıyordu. Aniden terastan önüme atladı ve ses çıkarmaya başladı—sanki kalabalığın gelip gidişini izliyor ve yüzlerindeki yorgunluğu anlıyor gibiydi. Şehrin duvarlarındaki yorgunluk silsilesi insanların kırıksıklıklarına yansıyor. Yürüdükçe çukurlar genişliyor, grafitiler ağızlarını bana doğru açıyordu. Fısıltılarına karşılık verebileceğim hiçbir şeyim yoktu. Kaçtım; sola dönüp yönümü Tunalı'ya çevirdim, elimde artık bir silahım vardı—çeşitlilik “ben de buradayım” diye bağııyordu.

Kuğulu Park'a girdiğimde taksi şoförlerinin bir bankta oturmuş simit yediğini gördüm. Yanlarında çayları ve konuşacakları gazeteleri vardı. Onları orada bırakıp ilerledim. Arabalardan gelen müzik sesleri ve kalabalığın sesi bu cuma akşamında birleşirken, bir grup çocuğun köşedeki çöp konteynerinden plastik şişe ve kağıt parçalarını toplaması dikkatimi çekti. Yanlarında kıyafetleri siyah ve parçalanmış olan yaşlı bir adam duruyor ve çocuklara duyamadığım şeyler fısıldıyordu. İfadesi donuktu. Kararan hava yüzünden işini hızlıca halletmeye çalışıyor gibiydi. Nasırlı elleri, çocukların bereleriyle beraber çöpe doğru yaklaştıkça paltoma sarıldım ve şehri terk etmem gerektiğini anladım. Çöpün yanında halihazırda duran çiçekler çıplak ve solgundu. Bilinçsizdim. Geride bıraktığım çocuklar gülüşüyordu. Babamın ülkenin kuzeydoğusunda bir köyde geçirdiği çocukluk anıları geldi aklıma; giyecek bir çift ayakkabısı bile yoktu.

Gördüklerimi unutmak için dükkanların camlarını seyrettim—fakat kalabalık buna izin vermiyordu; okları bana yeltenmişti. Köpekleriyle birlikte yürüyen orta yaşlılar tüm caddeyi doldurmuş, kaldırımdaki öpüşleri bastırıyorlardı. Sıkıştırılmışım; soğuk havayı

hissetmeyecek kadar kanımdaydı her şey. Ait olduğum yere gitmeliydim, saat 18.01'di üstelik.

II. Faraway, So Close!

Arkadaşlarımla her cuma akşamı oturduğumuz Kennedy'deki o bara girdim. Her zaman oturduğumuz masaya doğru ilerlerken yoğun bir sigara ve içki kokusu yüzüme vuruyor, şehrin kendisi gibi nefes almamı zorlaştırıyordu.

“Hoop, ben geldim” diyerek muhabbetlerinin tam ortasına atladım.

“Nerelerdeydin? Kaç gündür haber alamadık senden”

“Birkaç gündür düdüklü tenceremle oyunlar oynuyoruz, müthiş bir icat.”

“Yemeğe sendeyiz o zaman.”

Gülümsedim. Hayır, düdüklü tencere büyük bir yalandı.

“Onu bunu bırakın, haftaya Mustafa abi İstanbul'a otobüs kaldırıyor konser için. Ne yapsak, gitsek mi?”

“Geçen gittiğimizde başımız koptu, önü de göremem ki bu boyla.”

“Alırım seni omuzlarıma, tın tın eğleniriz işte.”

Yirmili yaşlar, geleceğin belirsizliği, filmler, parasızlık derken sohbet bazen katmanlaşıyor, bazen şakalar üzerine dönüyor, bazen de sadece büyük bir sessizlikten ibaret oluyordu.

Mustafa abinin çaldığı Accept şarkıları arka planda dönerken önümdeki kül tablasına bakıyor, evdeki düdüklü tenceremle ütü masamı karşılaştırıyordum. Arkadaşlarımın yüzlerini tanıyamaz, evimdeki nesneleri seçemez, içinde bulunduğum anın kılçıklarını ayıklayamaz oldum. Dört yıl önce okumaya geldiğim bu şehir dik başlılığımı da inatçılığımı da

kemirmişti. Bardaki insanların yüzleri değişiyor, yeni mekânlar açılıyor, öğrenciler beyaz yakalı oluyor, hayatımıza giren insanlar zamanla azalıyordu. Bu şehre geldiğimde saçım acayip bir renkteydi, yüzüm delik deşikti; fakat şimdi, yeni doğmuş halime hiç bu kadar tene değmemiştim.

Üniversite öğrencilerinin barın yanından gülerek geçtiklerini gördüm; üzerlerinde dinledikleri müziklerin tişörtleri vardı, gülümsedim ve düşünmeye başladım. Hepimiz zaten aynı yoldaydık, ama karşımıza çıkan bu büyük taşı kaldırıp düzlüğe varabilecek miydik? Yoksa hep aynı açıdan, hep aynı yönde mi uğraşacaktık hayatla?

Mustafa abi şarkıyı değiştirdi—arkadaşlarım da keyiflenmişti. Beş dakikalık sessizlik bitmiş ve herkes yeniden sohbete dönmüştü. Sokaklar akşam 8’de boş olmazdı, özellikle de cuma geceleri. Karşıdaki meyhaneye baktım, insanlar şarkı söylüyor ve sonunda tabaklarına dönüyorlardı.

“Kurban birleşse ya, hasret kaldık güzel konserlere.”

“Ankara da bozdu, İstanbul’la yarışır bu trafikle.”

“Abi beş aydır işsizim, Mustafa abiyle konuşsak, çözüm bulabilir mi?”

“Yunanistan’a gidiyorum, iki yıl yok gibiyim.”

Bu diyalogları duydukça artık şehri terk etmem gerektiğini, bacaklarını bozan şehrin ve kalabalığın üstüme şiddetle yürüdüğünü hissetmeye başlamıştım. Sindiremiyordum hiçbir şeyi. Bardaki ışıkları izledim bir süre—büyük bir çatlak vardı masanın altında, kimsenin dilinin erişemediği. Arkadaşlarım sigaralarını söndürüp yakıyor, ortamdaki dumana katılarak gözlerimin önünden yok oluyorlardı. Ve hayır, onlar kaybolup giderken düdüklü tencere bir yalan olamazdı.

“Birkaç gün yokum ben,” ayaklandım, her şeye rağmen. Paltomu alıp barı terk ettim. Geride duyduğum tek şey U2’nun “Faraway, So Close!” şarkısının belirsiz gürültüsüydü.

III. Ikarus Başarsa

Aşti’ye vardığımda bir rahatlama hissetmiştim. İnsanların kümülatif şekilde peronların önünde beklediklerini gördüm. Çay ya da yastık satan satıcılar, valizlerinin yanında sigara içenler, sevgililer, molaya inen uykulu gözler—her şey homojen bir şekilde dağılmış gibiydi. Yanımda çanta veya valizim yoktu, nereye gideceğimi de bilmiyordum üstelik. Üzerimde beni koruyan tek şey bedenimden oldukça büyük olan paltoydu; beni binaların ellerine düşmemi engelleyen, gözlerin çıkmazından alıkoyan ve sokaklara terk etmeyen paltom! Gözlerimi kapadım ve bir şehir seçtim, bilet almam gerekiyordu.

En erken otobüs yarım saat sonra kalkacaktı ve şansıma boş koltuğum da vardı. Dışarıda beklerken, yetmişlerinde olduğunu tahmin ettiğim bir kadın kırışmış ellerinin arasında tuttuğu sigarayı dudaklarının arasına getirip serbest bırakıyordu. Yaklaşık on dakika boyunca karşısına kitlenmiş bir şekilde boşluğu izliyordu. Karşıda ne bir dağ, ne bir köpek ne de bir insan vardı. Mor paltosuna sarıldı. Paltosuyla uyumlu olan saçlarının arasında parlak olmayan mor boyalar vardı. Belki bir gün ben de onun gibi olabilirdim.

Otobüse bindim ve gözlerimi kapattım. Ne tam özgür ne de tamamiyle bir özlem içerisindeydim; nasıl olsa Ankara çoktan içimde beni köşeye sıkıştırmıştı. Otobüs hareket etti. Dışarıyı izledim nereye gittiğimi bilmeden. Hareket edemedim.